

GARANT PROJEKTU:

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

Bellova 54/a, 837 63 Bratislava

NÁVRH EXPERIMENTÁLNEHO OVEROVANIA

Vzdelávacieho programu

„Bezpečnosť a kvalita potravín v systéme agrosektora“ (BEKPSA)

Študijný odbor 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín

Overovateľ projektu:

Stredná odborná škola veterinárna, Košice – Barca

Zriaďovateľ školy:

Košický samosprávny kraj

Apríl 2023

I. Úvod

Návrh experimentálneho overovania vzdelávacieho programu „Bezpečnosť a kvalita potravín v systéme agrosektora“ (ďalej len „BEKPSA“) sa predkladá v súlade s § 49a zákona NR SR č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Účastníci experimentálneho overovania:

Garant / Predkladateľ: Štátny inštitút odborného vzdelávania (ďalej len „ŠIOV“)

v spolupráci:

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“)

Overovateľ: Stredná odborná škola veterinárna, Námestie mladých poľnohospodárov 1216/1,
040 17 Košice – Barca

Príslušné ministerstvo / stavovská organizácia:

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPaRV SR“).

Financovanie: Košický samosprávny kraj republiky (ďalej len „KSK“).

A/ Ciele, predmet a zdôvodnenie experimentálneho overovania

Bezpečnosť potravín je úzko spätá s problematikou vplyvu potravín na zdravie ľudskej populácie. Kontrola a hodnotenie zdravotnej nezávadnosti potravín má za cieľ ochrániť zdravie konzumentov priamou kontrolou potravín a produktov v obchodných reťazcoch, u malopredajcov a vo výrobných prevádzkach a zamedziť tak vzniku infekčných ochorení (napríklad alimentárne nákazy), ich prenosu a globálnemu šíreniu. Kontrola a hodnotenie bezpečnosti potravín sú cieľom návrhu experimentálneho overovania vzdelávacieho programu „BEKPSA“ ktorého súčasťou je nový experimentálny študijný odbor pod názvom 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín, ktorého obsah vzdelávania plne reflektuje požiadavky na prípravu asistenta pre kontrolu potravinovej bezpečnosti podľa zákona NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Návrh experimentálneho overovania študijného odboru 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín bol vypracovaný na podnet „ŠVPS SR“. Úlohou „ŠVPS SR“ ako orgánu štátnej správy je v jednotlivých regiónoch Slovenska zabezpečovať výkon, riadenie, kontrolu a usmerňovanie aktivít a činností v oblasti:

- veterinárnej starostlivosti, zdravia zvierat, ochrany zvierat, hygieny krmív, ekológie, veterinárnej farmácie,
- potravinového dozoru a hygieny potravín živočíšneho, rastlinného pôvodu, špeciálnych komoditných režimov, prislúchajúcej laboratórnej diagnostiky a rýchleho výstražného systému.

Podľa písomného vyjadrenia ŠVPS SR chýba v sústave odborov vzdelávania kvalifikovaný stredoškolský odborný potenciál s úplným stredným odborným vzdelaním s uplatnením na úseku kontroly a hodnotenia kvality a bezpečnosti potravín a to vo všetkých regiónoch Slovenska. Ide

predovšetkým o priamu asistenciu pri prehliadke priestorov, odbere vzoriek, laboratórnych analýzach a príprave podkladov k zostaveniu správ z kontrol obchodnej kvality.

Kontrolu kvality a bezpečnosti potravín v obchodných reťazcoch v súčasnosti nepokrýva žiadna odborná kvalifikácia a nový študijný odbor tak vytvára priestor na jej vytvorenie.

V rámci vzdelávacieho programu „BEKPSA“ sa bude realizovať:

1. Zavedenie nového experimentálneho štúdia do skupiny študijných odborov 43 Veterinárske vedy pod názvom 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín a jeho praktické overenie v Strednej odbornej škole veterinárnej, Námestie mladých poľnohospodárov 1216/1, 040 17 Košice – Barca.
2. Vytvorenie novej kvalifikácie s identickým názvom „Veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín“ a jej zaradenie do Národnej sústavy kvalifikácií.
3. Vytvorenie Centra odborného vzdelávania a prípravy (COVaP) pre veterinárne zdravotníctvo a potravinovú bezpečnosť pri Strednej odbornej škole veterinárnej, Námestie mladých poľnohospodárov 1216/1, 040 17 Košice – Barca.

B/ Odôvodnenie návrhu na základe prognóz vývoja na trhu práce

Potreba nového odboru vzdelávania vychádza z požiadavky hlavného odberateľa absolventov experimentálneho študijného odboru ktorým je „ŠVPS SR“, ktorá v jednotlivých regiónoch Slovenska vykazuje dopyt po kvalifikovaných asistentoch k výkonu kontrol obchodnej kvality v obchodných reťazcoch a v prevádzkach definovaných podľa zákona NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách znení neskorších predpisov. Absolventi uvedeného štúdia môžu súčasne pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Nakoľko obsah vzdelávania študijného odboru vychádza zo základov veterinárneho zdravotníctva a hygieny, môže sa uplatniť aj ako veterinárni asistenti a veterinárni technici.

Regionálna potreba týchto absolventov vychádza aj z požiadaviek Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných odborných školách v Košickom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2025.

„KSK“ súčasne podporuje formy celoživotného vzdelávania a má záujem o vybudovanie a založenie COVaP pri Strednej odbornej škole veterinárnej Košice - Barca.

Schválenie experimentálneho študijného odboru 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín odporučili aj Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora a ministerstvo vecne príslušné k pôdohospodárskym odborom vzdelávania, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Garantom Projektu experimentálneho overovania bude súčasne jeho predkladateľ, Štátny inštitút odborného vzdelávania.

C/ Časový harmonogram a metodika experimentálneho overovania.

Časový a vecný harmonogram overovania :

Košický samosprávny kraj zabezpečí plán výkonov pre experimentálny študijný odbor počnúc školským rokom 2024/2025. Časový a vecný harmonogram overovania je zahrnutý v Tabuľke č. 1

Tabuľka č. 1 Časový a vecný harmonogram overovania

Hodnotenie overovania	Obdobie overovania	Overovacie cykly	Činnosti v cykloch overovania
Predloženie návrhu na schválenie MŠVVaŠ SR	2023	/	Zostavenie a skompletizovanie návrhu.
Prvý cyklus overovania a priebežného hodnotenia experimentálneho overovania	Školské roky 2024/2025-2027/2028	Prvý 4. ročný cyklus	1. Vzdelávanie v odbore
Druhý cyklus overovania a priebežného hodnotenia experimentálneho overovania	Školské roky 2028/2029 - 2031/2032	Druhý 4. ročný cyklus	1. Vzdelávanie v odbore 2. Monitorovanie uplatnenia absolventov na trhu práce 3. Príprava k schváleniu COVaP pre veterinárne zdravotníctvo a pre bezpečnosť potravín 4. Schválenie COVaP. 5. Vypracovanie Normatívu materiálno-technického vybavenia a priestorového zabezpečenia.
Záverečné hodnotenie experimentálneho overovania	2032/2033		1. Ukončenie overovania 2. Vypracovanie výkonových a obsahových štandardov do ŠVP. 3. Zostavenie novej karty kvalifikácie – „Veterinárny asistent pre“ pre bezpečnosť potravín.

Metodika experimentálneho overovania:

Podľa § 49a zákona NR SR zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 209/2018 Z. z. a zákona č. 638/2018 Z. z. je predmetom experimentálneho overovania: „Vytvorenie alebo zmena odboru vzdelávania v strednej odbornej škole“.

Súčasne platná sústava odborov neobsahuje adekvátny študijný odbor zameraný na kontrolu a hodnotenie potravinovej bezpečnosti. Odbornú problematiku súčasne nie je možné ako plnohodnotnú kvalifikáciu s navrhovaným rozsahom vzdelávania zahrnúť pod odborné zameranie študijného odboru 4336 M 02 veterinárne zdravotníctvo a hygiena.

Experimentálne overovanie sa bude zabezpečovať formou štvorročného štúdia v študijnom odbore 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín.

Predmet overovania :

- Nový obsah vzdelávania formou vytvorenia nových učebných osnov ktorých náplňou je príprava:
 - ochrany spotrebiteľa pred potenciálnym rizikom vyplývajúcim z konzumácie potravín,
 - bezpečnosť a kvalita potravín vo väzbe na výrobu, postupy samotnej produkcie potravín, zvyšovanie ich nutričnej hodnoty a optimalizácia energetickej hodnoty potravín a ďalších doplnkov výživy,
 - progresívne analytické metódy stanovenia kvality, bezpečnosti potravín, ich pôvodu, dodržiavania receptúry, druhovej a geografickej autenticity,
 - poradenstvo pre spotrebiteľov ku kvalite vyrobených produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu z mikrobiologického, nutričného, zdravotného hľadiska,
 - úroveň predaja potravín a poskytovaných služieb v gastronómii.
- Spôsob praktickej prípravy – rozvrhová prax, ďalšie formy mimo-rozvrhovej praxe.
 - V priestoroch školy.
 - Regionálne správy ŠVaPS SR
 - Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie - Katedra hygieny, technológie a zdravotnej bezpečnosti potravín.

Formy vzdelávania:

- Denná forma štúdia pre absolventov základnej školy.

Vyučovací jazyk:

Vzdelávanie sa bude poskytovať len v štátnom jazyku.

D/ Finančné, materiálne a personálne zabezpečenie experimentálneho overovania

Finančné zabezpečenie projektu sa zaväzuje na základe súhlasného stanoviska plniť zriaďovateľ overovateľa, strednej odbornej školy, „KSK“. Stanovisko zriaďovateľa súčasne obsahuje zdôvodnenie požiadaviek trhu práce na základe prognóz vývoja pracovných potrieb na trhu práce v regióne Košice a potvrdenie o disponovaní overovateľa materiálno-technickým vybavením a personálnym zabezpečením k realizovaniu samotného vzdelávania.

Príloha 3a) - Súhlasné stanovisko zriaďovateľa školy

E/ Dohoda medzi realizátorom a garantom experimentálneho overovania

Garantom Projektu je Štátny inštitút odborného vzdelávania ktorý uzatvoril s overovateľom „Dohodu o experimentálnom overovaní“. V súlade s podpísanou dohodou bude zabezpečovať priebeh, ukončenie a vyhodnotenie experimentálneho overovania.

Príloha 5 – Dohoda o experimentálnom overovaní

F/ Súhlas zriaďovateľa školy

Príloha 3a) - Súhlasné stanovisko zriaďovateľa školy

G/ Stanovisko vecne príslušného ministerstva o potrebe nového odboru vzdelávania

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky vydalo súhlasné stanovisko k potrebe študijného odboru zameraného na bezpečnosť potravín a súčasne aj k vytvoreniu novej odbornej kvalifikácie.

Príloha 6a) - Súhlasné stanovisko Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

H/ Popis vedomostí, zručností a kompetencií potrebných na výkon povolania, skupiny povolání alebo odborných činností, pre ktoré sa budú žiaci v experimentálne overovanom odbore vzdelávania pripravovať.

Charakteristika absolventa:

Absolvent študijného odboru 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín je odborný zamestnanec s ukončeným úplným stredným odborným vzdelaním ktoré ho oprávňuje samostatne vykonávať odborné činnosti na úseku veterinárno-hygienického dozoru v prvovýrobe, výrobe, skladovaní, preprave a predaji surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu. Tieto činnosti aplikuje na úseku tvorby HACCP v celom reťazci potravinárstva a vo všetkých odvetviach potravinárskeho priemyslu, vrátane distribúcie a úpravy potravín a ich predaja. K nosným činnostiam absolventa spadá kontrola kvality surovín, potravín a spôsobu ich správneho normovania v mikrobiologických, biochemických a chemických laboratóriách. Absolvent odboru je súčasne pripravený aplikovať nadobudnuté kompetencie v chovoch a vo výžive jatočných zvierat, vrátane ekologického farmárstva jatočných zvierat a ich využitia vo farmingterapii, rastlinných komodít vo väzbe na ochranu životného prostredia. Nadobudnuté poznatky je schopný uplatniť aj v súkromnom podnikaní. Úspešným absolvovaním štúdia získa maturitné vysvedčenie a bude disponovať nasledovnými rámcovými kompetenciami:

Rámcové kompetencie:

- vykonáva úradnú kontrolu a odber vzoriek v potravinárskych podnikoch a predajniach,
- vykonáva senzorickú a laboratórnu analýzu surovín a potravín,
- vykonáva biochemické a mikrobiologické operácie, kultiváciu a identifikáciu mikroorganizmov,
- kontroluje a hodnotí kvalitu, akosť a hygienu potravinárskych výrobkov,
- konzultuje pri prevencii, diagnostike a likvidácii alimentárnych nákaz,
- posudzuje vhodnosť surovín a prídavných látok, technologických parametrov v procese výroby,
- vykonáva diagnostiku a likvidáciu pôvodcov ochorení z potravín,
- ovláda zásady racionálnej výživy človeka,
- zabezpečuje kontrolu chovov a chovných zariadení v prvovýrobe,
- tvorí, dodržiava a zavádza HACCP do praxe,
- aplikuje všeobecno-záväzné právne predpisy,
- uplatňuje zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- komunikuje asertívne pri kontrolnej činnosti a odbere vzoriek.

Uvedené kompetencie budú vo Vzdelávacom programe pre študijný odbor 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín premietnuté do konkrétnych vedomostí a zručností formou výkonových štandardov a učebných osnov a rozsah vzdelávania do učebného plánu.

I/ Zoznam kvalifikácií, ktoré žiaci získajú úspešným absolvovaním vzdelávania v experimentálne overovanom odbore vzdelávania

Úspešným ukončením štúdia v študijnom odbore 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín absolvent získa kvalifikácie podľa Prílohy X. Úspešným ukončením experimentálneho overovania bude do Národnej sústavy kvalifikácií zavedená nová kvalifikácia pod identickým názvom „Veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín“.

Príloha 8 – Zoznam kvalifikácií

J/ Ďalšie údaje, ktoré s experimentálnym overovaním bezprostredne súvisia.

Prílohy a stanoviská k podpore nového študijného odboru 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín

II. Záver

Návrh experimentálneho overovania „Bezpečnosť a kvalita potravín v systéme agrosektora“ sa predkladá za účelom experimentálneho overenia nového študijného odboru pod názvom 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín . Cieľom nového študijného odboru je zaviesť do vzdelávacieho systému OVP novú problematiku bezpečnosti potravín so zreteľom na požiadavky právnych noriem EU, ktorých spoločným menovateľom je ochrana zdravia ľudskej populácie formou uplatňovania nových metód kontroly potravín a produktov v obchodných reťazcoch a zamedzenie vzniku a šíreniu ochorení konzumáciou zdravotne závadných a nekvalitných potravín.

Úspešným overením nového študijného odboru 43XX M veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín sa do Národnej sústavy kvalifikácií súčasne zavedenie nová kvalifikácia pod identickým názvom. Súčasťou návrhu je aj príprava pre postupné vybavenie a schválenie COVaP pre veterinárne zdravotníctvo a potravinovú bezpečnosť pri Strednej odbornej škole veterinárnej, Košice – Barca.

Vypracovala:

Ing. Renáta Majerníková, PhD., ŠIOV